

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Igra z vedno enakim koncem

Po zadnji ponudbi prijateljstva Italiji

O priliki oficialnega obiska našega zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtiča v Parizu, je bilo evropsko časopisje zopet polno kombinacij o načrtih, ki so že stari in se pojavijo v javnosti vsaj vsako leto enkrat, če ne dvakrat ali večkrat. To so načrti o zbliznanju, sporazumu in zavezništvu med Francijo in Italijo ter seveda tudi Jugoslavijo. Takrat se je goverilo celo o zelo konkretnih kombinacijah, ki so nam dale povod, da smo zavzeli do tega vprašanja na tem mestu stališče, ki ga v sedanjem položaju narokuje čuvstvo naše javnosti. To stališče je bilo brezkompromisno odklonilno in bo odklonilno vedno, dokler ne bodo dobili naši bratje na Primorskem vseh pravic, ki jim pripadajo po zgodovinskem in naravnem pravu kot avtohtonemu in kompaktnemu prebivalstvu te poldrugo tisočletje naše in samo naše pokrajine. Ker smo mi in so oni sestaven del prebivalstva kulturne Evrope, zahtevamo enak položaj in enake pravice, kot jih ima ostalo prebivalstvo Evrope!

Toda kakor vselej doslej, so se tudi sedanje kombinacije razblinile v dim še preden so se segrele. Prijateljski ponudbi Pariza je sledil aroganten sunek Rima, najprej v italijanskem tisku, nato pa v sestanku med Hitlerjem in Mussolinijem. Italijanski fašistični tisk, ki je bil zadnje tedne nenavadno molčeč glede razmerja do Francije, je zavrnil kombinacije o prijateljski trozvezi med Francijo, Italijo in Jugoslavijo skoraj v porogljivem tonu. Označil jih je kot nerese in dodal, da bi se moralo zelo mnogo spremeniti, preden bi postale lahko predmet kakršnihkoli pogajanj. Kaj in kako bi se moralo spremeniti, si lahko mislimo, če vemo, da je največja želja fašističnega Rima razbiti francosko-jugoslovansko zavezništvo in dobiti »proste roke« v Podonavju ter na Balkanu, pred vsem pa seveda v — Jugoslaviji. Toda italijanski fašistični tisk se ni zadovoljil samo s to odklonitvijo, odklonil je tudi sploh vso francosko politiko zvez. Postavil se je proti snovanju varnostnih paktov, kakor sta si jih zamislili Francija in sovjetska Rusija z ostalimi zaveznicami Francije v Podonavju in na Balkanu. »Giornale d'Italia«, »Il Lavoro Fascista«, »Il Tevere« in drugi listi so celo odkrito priznali, da je Italiji nemška in posebno angleška politika kilometre bližja kakor

francoska, ki ograža s tem, da snuje zvezo proti Nemčiji, tudi — Italiji(?).

Na prijateljske besede Pariza je torej Rim tudi tokrat, in celo zelo naglo in odkritosrčno odgovoril z intransigenco. Je bilo to potrebno? Čemu neprenehoma naglašati potrebo po »sporazumu« in »sodelovanju« z Italijo, če Italija sama to trdovratno odklanja? Pokojni Briand, de Jouvenel, Paul-Boncour in sedaj Berenger, da ne omenjamo plejado drugih francoskih politikov, vsi mole neprestano znova roko fašistični Italiji, vsi govorijo vedno znova o potrebi sporazuma in bratstva. Človek se mora nehoče vprašati, ali ti politiki, ki so sicer vredni vsega spoštovanja, zares ne morejo videti resničnega položaja? Ne morejo spoznati, da se italijanski fašizem ne more nikoli ogreti za nobeno prijateljstvo, ki bi slonelo le na neki romanski sentimentalnosti? Politika proti Nemčiji? Italiji Nemčija ni glavno, če bi bilo treba iti v novo vojno, bo šla stokrat prej z Nemčijo proti Franciji, kakor s Francijo proti Nemčiji, samo če dobi zagotovilo, da je Nemčija ne bo izpodrivala v Podonavju in na Balkanu. Res je, tudi Italija je, kakor Francija, proti priključitvi Avstrije k Nemčiji, toda iz čisto drugih in drugačnih razlogov!

Kaj bi Italija lahko profitirala od zveze s Francijo proti Nemčiji? Nič; v primeru vojne in zmage niti peči zemlje. In od zveze z Nemčijo proti Franciji s porazom zadnje? Mnogo! Odcepila bi Francija lahko Korziko, Savojo, Nico in Tunis, če ne tudi Ažir. In če bi pri tem spravila s sveta še Jugoslavijo, bi bile zvrhano izpolnjene vse njene imperialistične želje. Tak je dejanski položaj. Čemu bi naj potem Italija sklopala zvezo s Francijo in Jugoslavijo, ki bi bila mimo vsega tudi med italijanskim narodom strahovito nepopularna? Zato, da bi to zvezo izdala ob prvi priložnosti, kakor je v svetovni vojni ono z Avstrijo in Nemčijo? Kdo bi imel od tega korist? Bolje je za Francijo in za nas, da je Italija odkrito v nasprotnem taboru. Zato bi bilo zares pametno, da bi se brezplodno ponujanje italiji enkrat za vselej nehalo. Tako ponujanje le še dviga fašistično domišljavost, ki misli potem, da brez Italije zares ne moremo eksistirati! Nam je prav gotovo ljubša Italija kot odkrita nasprotnica, kakor pa kot hinavska »zaveznica«.

Za direktni sporazum z Nemčijo

KOMENTARJI FRANCOSKEGA TISKA O MEDNARODNEM POLOŽAJU V EVROPI V ZADNJIH TEDNIH.

PARIZ, 21. junija. Ribbentropov obisk v Parizu in njegovi razgovori s predsednikom francoske vlade Doumergueom so napravili globok vtis in francoska javnost vedno bolj naglašala potrebo direktnih pogajanj z Nemčijo. Politični krogi trde celo, da to odgovarja tudi Barthoujevi politiki, ker je bil Barthou enkrat že pripravljen priznati Nemčiji neko stopnjo kontrolirane oborožitve, kar je prišlo do izraza tudi v njegovi noči od 17. aprila kot odgovor Angliji, vendar pa je vse to iz nje izpadlo, ker so bili temu nasprotni Herriot, Tardieu in Marin. Trdi se sedaj, da se Poljska vedno bolj obrača na stran Nemčije in Italije. Stališče Anglije ni jasno, vendar pa je gotovo, da Anglija nikakor ni zadovoljna, ker se večja vpliv sovjetske Rusije v vzhodni Evropi in na Balkanu.

Veliko nezadovoljstvo je opaziti tudi v političnih krogih držav male antante, ker se zaradi vedno večjega sovjetskega vpliva s posredovanjem Francije, pojavljalo v Evropi že vidni znaki neke koalicije med Italijo, Poljsko, Madžarsko in Avstrijo. Zaradi tega se del tiska strinja s sporazumom z Nemčijo in meni, da je mogoče doseči ta sporazum samo na temelju direktnih pogajanj. Po notranjih političnih razmerah v Nemčiji sodeč, ni več daleč čas, ko bo Hitler občutil potrebo, da se brezpogojno sporazume s Francijo. Tudi pričakujejo politični krogi, da se bo Hitlerjev odposlanec von Ribbentrop podal še ta mesec znova v Pariz s konkretnimi predlogi in se bodo ob tej priliki ponovno in temeljito proučili nemško-francoski odnosi.

Sklep konference male antante

Glavne točke komunikacije — Seja z Barthoujem
Mala antanta je enotna — Odhod Jevtiča in Beneša

BUKAREŠTA, 21. junija. Včeraj od 10. do 14. ure je bila in zaključna seja zunanjih ministrov male antante. Po zaključku je bil nato zvečer izdan uradni komunikat, ki obsega 10 točk. Komunikat pravi, da so zunanji ministri male antante sklenili zastaviti vse sile, da se razorožitvena konferenca ugodno zaključi. Podpirali bodo organizacije varnosti potom varnostnih paktov. Pri gospodarski obnovi Evrope bo mala antanta sodelovala s popolnim razumevanjem, izgleda pa, da se Madžarska sama izločuje iz tega sodelovanja. Odločno bo nastopila proti poskusom vrnitve Habsburžanov. Poglobila bo stike z vsemi sosedi. Vzele je naznanje vzpostavitve rednih stikov CSR in Romunije z Rusijo, kakor tudi ratifikacijo balkanskega pakta. Svet je ratificiral tudi sklepe gospodarskega sveta male antante in odobril načela argentinske vlade o južnoameriški pogodbi proti vojni. Prihodnja konferenca bo meseca septembra

Ženevi. Zvečer, po sprejemu francoskega zunanjega ministra, je pa bila konferenca štirih, katere so se udeležili Jevtič, Beneš, Titulescu in Barthou. Trajala je eno uro. Barthou je ob tej priliki poročal o razgovorih z Ribbentropom in Dollfusom.

BUKAREŠTA, 21. junija. Konferenca zunanjih ministrov male antante je pokazala, da so popolnoma izmišljene vse trditve, lansirane pretežno iz Budimpešte, da v tej zvezi ni več takega soglasja, kakor je bilo poprej. Konferenca je nasprotno ugotovila, da so pogledi vseh treh ministrov docela skladni v vsem.

BUKAREŠTA, 21. junija. Zunanji ministri Jevtič in Beneš sta se danes popoldne odpeljala v Beograd, odnosno v Prago. Na kolodvoru ju je sprejelo več politikov, diplomatov in novinarjev. Minister Jevtič bo prisel v Beograd zvečer, da poroča vladi o potek konferenca in pogajanj v Bukarešti

Dollfuss poklican v Italijo

ZANIMIVE INFORMACIJE O ZADNEVAH RAZMERJAH MED ITALIJO, NEMČIJO IN AVSTRIJO.

PARIZ, 21. junija. Poseben rimski poročevalec pariškega »Journa« poroča v svojem listu, da je avstrijski poslanik v Rimu Rintelen dvakrat obiskal italijanskega državnega podtajnika za zunanje zadeve Savicha ter mu ob tej priliki dejal, da zavzema narodno-socialistični pokret v Avstriji vedno večji obseg in je položaj Dollfusove vlade vedno težji. V zvezi s temi razgovori med avstrijskim poslanikom in italijanskim podtajnikom se širijo v dobro poučenih krogih vesti, da je Hitler na zadnjem sestanku v Straj nagonoval Mussolinija, naj bi tudi on s svoje strani pomagal čimpreje zrušiti

Dollfusovo vlado. Trdi se pa, da je Hitler v zadovnem naletel na odpor Mussolinija in da je nameraval takoj če isti dan odpotovati iz Italije. Z druge strani pa se izve, da je Hitler kategorično odklonil posredovanje, ki mu ga je ponudil Mussolini v zadevi odnošajev med Nemčijo in Rusijo. »Le Matin« poroča, da je italijanski ministerski predsednik v zvezi z nedavnimi razgovori s Hitlerjem izrazil željo, da bi se rad ponovno sestel z avstrijskim kancelarjem Dollfusom, ki bo po informacijah njegovega rimskega dopisnika, v kratkem prispel v Italijo in se sestel z Mussolinijem.

Iz narodnega predstavnštva

BEOGRAD, 21. junija. Včeraj je bila seja narodne skupščine šele popoldne in je razpravljala o zakonu o izvenspornem sodnem postopanju. Popoldne je pa imel kratko sejo tudi senat, ki je razpravljal o izpremembi zakona o državljanstvu. Skupščinski odbor za proučevanje zakonskega osnutka o mestnih občinah je tudi nadaljeval svoje delo. Odboril je doslej prvih pet poglavij, a z nekaterimi važnimi spremembami. V debati sta sodelovala tudi slovenska poslanca gg. Petovar in Prekoršek.

Veliki spopadi v Franciji

LYON, 21. junija. Pretekla noč je bila zelo krvava. Že okrog 9. ure zvečer so nastali spopadi med policijo in združenimi socialisti in komunisti, ki so hoteli za vsako ceno preprečiti zborovanje pri stashev »Solidarité Française«. Policija je poskušala sprva mirnim putem upostaviti red, ker pa so pričeli metati delavci na njo kamenje in steklenice in ker so se posluževali celo orožja, je posegla ostro v boj, v katerem so bili težko ranjeni 3 stražniki in 12 demonstrantov. Ranjen je bil tudi neki komunistični vodja. Šele proti jutru se je posrečilo policiji potisniti komuniste proti kolodvoru, kjer so poskušali postaviti barike, kar pa se jim ni posrečilo.

PARIZ, 21. junija. V pretepu med levičarji in policijo je bilo v noči od ponedeljka do torka ranjenih okrog 50 stražnikov in nad 120 meščanov. Od demonstrantov so jih pripeljali 122 v bolnišnico, kjer so včeraj trije podlegli hudim poškodbam.

POSLANSKI KLUB JNS.

BEOGRAD, 21. junija. Poslanski klub JNS je včeraj nadaljeval svojo sejo in se je bavil na njej pretežno z različnimi razdiralnimi političnimi akcijami. Govorniki so soglasno zahtevali, da se take akcije prepovejo. Razprava se nadaljuje tudi danes.

MUSSOLINI SE NE OBIŠČE HITLERJA.

BERLIN, 21. junija. Uradno se vest o skorajšnjem Mussolinijevem obisku v Nemčiji ne potrjuje. Vendar se zatrjuje, da bo Hitler povabil Mussolinija v Norimberk, v mesecu septembru, ko bo tam letošnji kongres narodne socialistične stranke, da mu pokaže vso moč svojega gibanja.

POTRES V ANATOLIJI.

PARIZ, 21. junija. V mestu Mugliji v anatolski Turčiji je bil včeraj močan potres, katerega obseg še ni znan. Potresni sunki so trajali 20 minut. Mesto je napol porušeno. Podrobnejši podatki še manjkajo.

